

KRUTĚ PŘÍMOČARÉ MYŠLENÍ

A JAK
ZMĚNIT
SVĚT

KRUTÉ

PŘÍMOČARÉ

MYŠLENÍ

**A JAK
ZMĚNIL
SVĚT**

© M&C Saatchi 2011

First published in 2010 by Ebury Press, an imprint of Ebury Publishing. A Random House Group Company

Translation © Pavel Bakič 2012

ISBN 978-80-87497-53-1

ISBN 978-80-7473-024-5 (PDF)

Tato kniha oslavuje chvíle, kdy krutě přímočaré myšlení
změnilo svět a prokázalo, že nic není nemožné.

Pár slov o přímočarosti

Pokud chcete svou práci dosáhnout nemožného, neobejdete se bez krutě přímočarého myšlení.

Neobejdete se bez zaníceného odporu k tlachání, neurčitosti, klišé a blábolení, bez palčivé žádostivosti proniknout k jádru věci.

Vaše mysl se promění v mlátičku, která oddělí pomyslné zrno od plev.

Winston Churchill v přímočarost neochvějně věřil. Rád citoval úvod jednoho dopisu, který svému příteli napsal Blaise Pascal:

Na krátké psaní mi nezbyl čas, tak místo toho posílám dlouhé.

Věděl, že dospět k přímočarosti není jen tak. Chápal, že se při tom neobejde bez toho, co Bertrand Russell nazval

bolestnou nezbytností myslet.

Přímocíarost nespočívá jen v ukázněnosti, představuje i zkoušku. Nutí k preciznosti, zbytek bez milosti ničí. Pokud jsou vytyčené cíle chabé, uspíší naše selhání, a pokud naopak za něco stojí, dodá nám sílu a prozíravost.

Když prezident Roosevelt potřeboval zavile izolacionistickou Ameriku přesvědčit, aby v nejtěžších chvílích pomohla Británii, vymyslel za tím účelem přímočaré heslo a prosadil takzvaný

zákon o půjčce a pronájmu.

Celou myšlenku shrnul prostými slovy:

Představte si, že u našich sousedů začne hořet a že mi doma leží zahradní hadice. Když sousedovi dovolím, aby ji připojil na svůj hydrant, možná mu tím ten požár pomůžu uhasit. Přece ho nebudu obtěžovat nějakým: „Sousedě, mě ta hadice přišla na patnáct do-

larů, tak mi je pěkně vysolte.“ O žádných patnáct dolarů nestojím, stačí, aby mi tu hadici po požáru vrátil.

Takhle na to šel. S přímočarým podobenstvím o požáru a hadici. Zbytek je historie.

Nejpůsobivější bojová hesla jsou prostá a přímočará:

Tvoje země tě potřebuje!

Žádné zdanění bez zastoupení!

Rovné volební právo všem!

Není nic složitějšího na sloganu

Liberté, Égalité, Fraternité

Nikdo nemusel přispěchat s vysvětlením, co John F. Kennedy myslel slovy:

Nová generace Američanů převzala pochodeň.

Totéž platí pro nápis na soše Svobody:

Předejte mi své chudé a své vyčerpané, schoulený zástup lačný svobody.

Nikdo už nepotřeboval nic vysvětlovat, jakmile uslyšel:

Čiň ostatním, jak chceš, aby oni činili tobě,

ani když Martin Luther King prohlásil:

Mám sen.

Přímocarost vítězí ve všech oblastech života. Obnáší jediná možná slova v jediném možném pořadí.

Přímocarost v poezii. John Keats seděl v kavárně s přítelem jménem Stephens a psal. Utrousil:

Co krásné je, v tom věčnou radost zříš. Co ty na to, Stephensi?

Stephens nehnul brvou. Keats se znovu zabral do psaní. Po půl hodině pronesl:

Co krásné je, v tom provždy radost žije.

Tohle přetrvá věky, nadchl se přítel. A měl pravdu.

Přímočarost ve výtvarném umění. Delacroix vysvětloval:

Pokud nemáte dost zručnosti, abyste muže padajícího z okna stihli ztvárnit dřív, než z páteho patra dopadne až na zem, nikdy po sobě nezanecháte velkolepé dílo.

Přímočarost v beletrii. Lze se snad divit Kafkově nesmrtelnosti, pokud si připomeneme první větu *Procesu*?

Někdo musel Josefa K. pomluvit, neboť byl, ač neprovedl nic zlého, jednoho rána zatčen.

Přímočarost v dramatu. Mohl Shakespeare vůbec snít o tom, že se Hamlet stane nejinscenovanější hrou všech dob a že po čtyřech stovkách let nebude chvíle, kdy by ho zrovna někde nehráli? A to všechno díky tomu, jak autor v šesti slovech zachytil celé lidské dilema:

Být nebo nebýt – to je otázka.

Přímočarost v politice. V době, kdy se nad Británií stahovala nejtemnější mračna, se Winstonu Churchillovi dostal na stůl plán na založení Místních sil dobrovolnické obrany, které by jako poslední čelily případné německé invazi. MSDO. Myšlenka se mu zalíbila, souhlasil s ní, název mu ale nehrál. Změnil jej na jednoslovné:

Domobrana

A bylo po jeho.

Roku 1918 vyhrál poválečné volby Lloyd George s trojslovným sloganem:

Země hodná hrdinů

Roku 1945 porazil Clement Atlee válečného hrdinu Winstona Churchilla šesti slovy:

Dobyli jsme vítězství. Teď dobudeme mír.

Konzervativcům pomohlo roku 1979 k výhře ve volbách pět slov:

Labouristům jdou ruce od práce

Povídá se, že snaha o jednoduchost příjemce uráží nebo z něj dělá hlupáka. Opak je pravdou, dává najevo úctu k posluchači. Času se věčně nedostává, a stručnost proto patří k dobrým mravům.

Jelikož si nyní kladete otázku, co s tím vším má co dělat nouze o čas: Slova jsou peníze.

Přímočarost v podnikání. Na chodníku v Central Parku denně vysedával slepec. Před sebou měl položený klobouk a žebrel. Na jeho cedulce stálo:

Nevidomý

Kolemjdoucí ho přehlíželi. Jednoho dne si jeho neutěšené situace povšiml člověk, který dělal do reklamy. Nápis upravil a peníze se do klobouku jenom sypaly. Jak toho dosáhl?

Přepsal cedulku tak, že na ní stálo:

Je jaro a já jsem nevidomý

V začátcích firmy Procter and Gamble nenabízeli William Procter a James Gamble nic než jediný zanedbatelný výrobek, „slonovinové mýdlo“. Pak ale přidali slogan:

Ryzí na 99⁴⁴/₁₀₀ %

Tak se zrodila legenda P&G.

Přímočarost nade vše. Vezměte si tři ikonická písemná díla západní civilizace. Vážně, víc jich není. A doopravdy změnila svět. Jejich účelem bylo vyvolat revoluci, ale ve skutečnosti nezapůsobila jako nic menšího než zjevení. Stačí do nich jen nahlédnout a inspirace se dostaví sama. Každé z těch děl vás hluboce zasáhne. Kdo je dokáže znovu

přečíst, jako by to bylo poprvé, pochopí sílu přímočarosti. Abyste jim porozuměli, nepotřebujete doktorát z Harvardu.

Už jenom jejich úvodní a závěrečná slova řeknou všechno. Ta díla samozřejmě jsou:

Ježíšovo kázání na hoře

Deklarace nezávislosti Spojených států amerických, jak ji sepsali otcové zakladatelé

Komunistický manifest od Karla Marxe a Friedricha Engelse.

První z textů dal vzniknout možná největšímu náboženství všech dob:

Úvod: Vida pak Ježíš zástupy..., otevřev ústa svá, učil je, říká...

Závěr: Stalo se pak..., že se převelmi divili zástupové učení jeho.

Druhý stál za vznikem supervelmoci:

Úvod: Pokládáme za samozřejmé pravdy...

Závěr: ...navzájem si dáváme v ochranu své životy, svůj majetek a posvátnou nám čest.

A třetí podle slov Isaiaha Berlina rozproudil největší organizované sociální hnutí všech dob, před kterým bledne i vítězství křesťanů nad pohanstvím.

Úvod: Dějiny všech dosavadních společností jsou dějinami třídních bojů...

Závěr: Proletáři všech zemí, spojte se! Nemáte co ztratit, leda své okovy.

Něco tak přímočarého zapůsobí na každého člověka kdekoli na světě. Souzní to s myšlenkami nás všech. Nikdo neodolá.

Krutě přímočaré myšlení oněm třem dílům umožnilo, aby změnila svět.

Krutě přímočaré myšlení vede k tomu, že nic není nemožné.

Šťastný konec. Takový přístup má jeden nečekaný vedlejší účinek: Lidé díky němu nalézají štěstí. Umožňuje lidské mysli, aby ze sebe vydala to nejlepší a dosáhla nevidaných výkonů.

Dokážete si díky němu udržet romantickou víru, že se vám jedním krutě přímočarým činem podaří změnit svět. Opravňuje vás odmítnout status quo. Budí odhodlané přesvědčení, že sami nebo skoro bez pomoci dokážete uskutečnit něco, co působí navýsost nepravděpodobně.

I ti nejmírnější se pak dokážou životu postavit s nadějí, že překonají všechny překážky.

Ti, kterým taková naděje chybí, propadají zoufalství. Zůstávají pouhými obchodníky: Chybí jim víra, jsou to jen věšáky na oblek.

Muži a ženy jako vy oproti tomu nacházejí štěstí v tom, když mohou jednu podobu života přetvořit v jinou. Uvědomujete si, že můžete jednou provždy radikálně změnit postoje a hodnoty nezanedbatelného množství lidí.

Vaše síla bude spočívat v tom, co John F. Kennedy označil za

ovládnutí lidských myšlenek zevnitř

Především těch vlastních...

Maurice Saatchi
září 2011

1/19/68 - I could not smoke & it is up (1)
 Yr 1 - 11 people in a room
 1/20 - Lecture on the behavior
 of 10 - subject in Britain
 Yr 20 - 11
 1/25 - Bay of N. W. Sp. 1st
 1/26 - 1/27 - 1/28 - 1/29 - 1/30 - 1/31 - 2/1 - 2/2 - 2/3 - 2/4 - 2/5 - 2/6 - 2/7 - 2/8 - 2/9 - 2/10 - 2/11 - 2/12 - 2/13 - 2/14 - 2/15 - 2/16 - 2/17 - 2/18 - 2/19 - 2/20 - 2/21 - 2/22 - 2/23 - 2/24 - 2/25 - 2/26 - 2/27 - 2/28 - 2/29 - 2/30 - 3/1 - 3/2 - 3/3 - 3/4 - 3/5 - 3/6 - 3/7 - 3/8 - 3/9 - 3/10 - 3/11 - 3/12 - 3/13 - 3/14 - 3/15 - 3/16 - 3/17 - 3/18 - 3/19 - 3/20 - 3/21 - 3/22 - 3/23 - 3/24 - 3/25 - 3/26 - 3/27 - 3/28 - 3/29 - 3/30 - 3/31 - 4/1 - 4/2 - 4/3 - 4/4 - 4/5 - 4/6 - 4/7 - 4/8 - 4/9 - 4/10 - 4/11 - 4/12 - 4/13 - 4/14 - 4/15 - 4/16 - 4/17 - 4/18 - 4/19 - 4/20 - 4/21 - 4/22 - 4/23 - 4/24 - 4/25 - 4/26 - 4/27 - 4/28 - 4/29 - 4/30 - 5/1 - 5/2 - 5/3 - 5/4 - 5/5 - 5/6 - 5/7 - 5/8 - 5/9 - 5/10 - 5/11 - 5/12 - 5/13 - 5/14 - 5/15 - 5/16 - 5/17 - 5/18 - 5/19 - 5/20 - 5/21 - 5/22 - 5/23 - 5/24 - 5/25 - 5/26 - 5/27 - 5/28 - 5/29 - 5/30 - 5/31 - 6/1 - 6/2 - 6/3 - 6/4 - 6/5 - 6/6 - 6/7 - 6/8 - 6/9 - 6/10 - 6/11 - 6/12 - 6/13 - 6/14 - 6/15 - 6/16 - 6/17 - 6/18 - 6/19 - 6/20 - 6/21 - 6/22 - 6/23 - 6/24 - 6/25 - 6/26 - 6/27 - 6/28 - 6/29 - 6/30 - 7/1 - 7/2 - 7/3 - 7/4 - 7/5 - 7/6 - 7/7 - 7/8 - 7/9 - 7/10 - 7/11 - 7/12 - 7/13 - 7/14 - 7/15 - 7/16 - 7/17 - 7/18 - 7/19 - 7/20 - 7/21 - 7/22 - 7/23 - 7/24 - 7/25 - 7/26 - 7/27 - 7/28 - 7/29 - 7/30 - 7/31 - 8/1 - 8/2 - 8/3 - 8/4 - 8/5 - 8/6 - 8/7 - 8/8 - 8/9 - 8/10 - 8/11 - 8/12 - 8/13 - 8/14 - 8/15 - 8/16 - 8/17 - 8/18 - 8/19 - 8/20 - 8/21 - 8/22 - 8/23 - 8/24 - 8/25 - 8/26 - 8/27 - 8/28 - 8/29 - 8/30 - 8/31 - 9/1 - 9/2 - 9/3 - 9/4 - 9/5 - 9/6 - 9/7 - 9/8 - 9/9 - 9/10 - 9/11 - 9/12 - 9/13 - 9/14 - 9/15 - 9/16 - 9/17 - 9/18 - 9/19 - 9/20 - 9/21 - 9/22 - 9/23 - 9/24 - 9/25 - 9/26 - 9/27 - 9/28 - 9/29 - 9/30 - 10/1 - 10/2 - 10/3 - 10/4 - 10/5 - 10/6 - 10/7 - 10/8 - 10/9 - 10/10 - 10/11 - 10/12 - 10/13 - 10/14 - 10/15 - 10/16 - 10/17 - 10/18 - 10/19 - 10/20 - 10/21 - 10/22 - 10/23 - 10/24 - 10/25 - 10/26 - 10/27 - 10/28 - 10/29 - 10/30 - 10/31 - 11/1 - 11/2 - 11/3 - 11/4 - 11/5 - 11/6 - 11/7 - 11/8 - 11/9 - 11/10 - 11/11 - 11/12 - 11/13 - 11/14 - 11/15 - 11/16 - 11/17 - 11/18 - 11/19 - 11/20 - 11/21 - 11/22 - 11/23 - 11/24 - 11/25 - 11/26 - 11/27 - 11/28 - 11/29 - 11/30 - 12/1 - 12/2 - 12/3 - 12/4 - 12/5 - 12/6 - 12/7 - 12/8 - 12/9 - 12/10 - 12/11 - 12/12 - 12/13 - 12/14 - 12/15 - 12/16 - 12/17 - 12/18 - 12/19 - 12/20 - 12/21 - 12/22 - 12/23 - 12/24 - 12/25 - 12/26 - 12/27 - 12/28 - 12/29 - 12/30 - 12/31 - 1/1 - 1/2 - 1/3 - 1/4 - 1/5 - 1/6 - 1/7 - 1/8 - 1/9 - 1/10 - 1/11 - 1/12 - 1/13 - 1/14 - 1/15 - 1/16 - 1/17 - 1/18 - 1/19 - 1/20 - 1/21 - 1/22 - 1/23 - 1/24 - 1/25 - 1/26 - 1/27 - 1/28 - 1/29 - 1/30 - 1/31 - 2/1 - 2/2 - 2/3 - 2/4 - 2/5 - 2/6 - 2/7 - 2/8 - 2/9 - 2/10 - 2/11 - 2/12 - 2/13 - 2/14 - 2/15 - 2/16 - 2/17 - 2/18 - 2/19 - 2/20 - 2/21 - 2/22 - 2/23 - 2/24 - 2/25 - 2/26 - 2/27 - 2/28 - 2/29 - 2/30 - 3/1 - 3/2 - 3/3 - 3/4 - 3/5 - 3/6 - 3/7 - 3/8 - 3/9 - 3/10 - 3/11 - 3/12 - 3/13 - 3/14 - 3/15 - 3/16 - 3/17 - 3/18 - 3/19 - 3/20 - 3/21 - 3/22 - 3/23 - 3/24 - 3/25 - 3/26 - 3/27 - 3/28 - 3/29 - 3/30 - 3/31 - 4/1 - 4/2 - 4/3 - 4/4 - 4/5 - 4/6 - 4/7 - 4/8 - 4/9 - 4/10 - 4/11 - 4/12 - 4/13 - 4/14 - 4/15 - 4/16 - 4/17 - 4/18 - 4/19 - 4/20 - 4/21 - 4/22 - 4/23 - 4/24 - 4/25 - 4/26 - 4/27 - 4/28 - 4/29 - 4/30 - 5/1 - 5/2 - 5/3 - 5/4 - 5/5 - 5/6 - 5/7 - 5/8 - 5/9 - 5/10 - 5/11 - 5/12 - 5/13 - 5/14 - 5/15 - 5/16 - 5/17 - 5/18 - 5/19 - 5/20 - 5/21 - 5/22 - 5/23 - 5/24 - 5/25 - 5/26 - 5/27 - 5/28 - 5/29 - 5/30 - 5/31 - 6/1 - 6/2 - 6/3 - 6/4 - 6/5 - 6/6 - 6/7 - 6/8 - 6/9 - 6/10 - 6/11 - 6/12 - 6/13 - 6/14 - 6/15 - 6/16 - 6/17 - 6/18 - 6/19 - 6/20 - 6/21 - 6/22 - 6/23 - 6/24 - 6/25 - 6/26 - 6/27 - 6/28 - 6/29 - 6/30 - 7/1 - 7/2 - 7/3 - 7/4 - 7/5 - 7/6 - 7/7 - 7/8 - 7/9 - 7/10 - 7/11 - 7/12 - 7/13 - 7/14 - 7/15 - 7/16 - 7/17 - 7/18 - 7/19 - 7/20 - 7/21 - 7/22 - 7/23 - 7/24 - 7/25 - 7/26 - 7/27 - 7/28 - 7/29 - 7/30 - 7/31 - 8/1 - 8/2 - 8/3 - 8/4 - 8/5 - 8/6 - 8/7 - 8/8 - 8/9 - 8/10 - 8/11 - 8/12 - 8/13 - 8/14 - 8/15 - 8/16 - 8/17 - 8/18 - 8/19 - 8/20 - 8/21 - 8/22 - 8/23 - 8/24 - 8/25 - 8/26 - 8/27 - 8/28 - 8/29 - 8/30 - 8/31 - 9/1 - 9/2 - 9/3 - 9/4 - 9/5 - 9/6 - 9/7 - 9/8 - 9/9 - 9/10 - 9/11 - 9/12 - 9/13 - 9/14 - 9/15 - 9/16 - 9/17 - 9/18 - 9/19 - 9/20 - 9/21 - 9/22 - 9/23 - 9/24 - 9/25 - 9/26 - 9/27 - 9/28 - 9/29 - 9/30 - 10/1 - 10/2 - 10/3 - 10/4 - 10/5 - 10/6 - 10/7 - 10/8 - 10/9 - 10/10 - 10/11 - 10/12 - 10/13 - 10/14 - 10/15 - 10/16 - 10/17 - 10/18 - 10/19 - 10/20 - 10/21 - 10/22 - 10/23 - 10/24 - 10/25 - 10/26 - 10/27 - 10/28 - 10/29 - 10/30 - 10/31 - 11/1 - 11/2 - 11/3 - 11/4 - 11/5 - 11/6 - 11/7 - 11/8 - 11/9 - 11/10 - 11/11 - 11/12 - 11/13 - 11/14 - 11/15 - 11/16 - 11/17 - 11/18 - 11/19 - 11/20 - 11/21 - 11/22 - 11/23 - 11/24 - 11/25 - 1

Langfristig
gleichzeitige
Konstellation
Koordinaten

Good has big
better has
good
but be both
size & bureaucracy
dull

Midland
Bridgeton
acornpunk
brown bag
off.
mike went trying
to buy MB but
failed. ^{but it was OK}
^{1st 1.5 sec 3-3.5 sec}
deal given today

Art
 (work around)
 Portogal. Black canvas. Small
 canvas, photos, ^{11/12/1968} drawings, ^{11/12/1968} drawings
 of a bridge. ^{11/12/1968} American
 from canvas ^{11/12/1968} Portogal.
~~at least~~ from black ^{11/12/1968} boards.
 From ^{11/12/1968} ^{11/12/1968}
 rubber. ^{11/12/1968} ^{11/12/1968}
 Think a book. . . .

3. you have any ^{reference} ~~reference~~
of ~~any~~ about
order ~~order~~ in about
two ~~two~~ ^{pages} ~~pages~~
has any ^{order} ~~order~~ ^{order} ~~order~~
you have all
the ^{new} ~~new~~
excellent book
and ^{and} ~~and~~
pages ^{pages} ~~pages~~

U Couldn't make it up
 Year I 11 physics room
 Year 10 8 byz. ad. ag. in Br.
 Year 20 " " " world
 Year 25 Beng. Rev. of
 Future. Spk. Ignition
 Decim. Ignition 2.5'
 in 30 centuries
 15 years later Comets

~~Impact~~
~~Panics~~   ~~Butcher~~
Zweites Mal   Wundersche
Adventskalender   über
Nur er bei mir
Vor für Gewinn und
Jack Huber
Press Conf. Major
Friedrich-
Hofmann
Gottfried
Funkhaus

Case Consequence
Policy is a choice to
satisfy many interests
I thank you for your
both perspectives
new small
people

Jak vás můžou
oslovit mrtví?

Jak můžete vy
oslovit nenarozené?

Nebýt psaní, musela by každá generace začínat nanovo. Filozofové by přišli o Platóna, matematici o Newtona, fyzici o Einsteina, herci o Shakespeara. A vaši potomci by ani netušili, kde máte hrob. Nebo že jste vůbec existovali. Ale co je podstatnější: Nikdy bychom se nesešli na téhle stránce.

Jak strčit krávu do kapsy?

Co když obchodník, o jehož zboží stojíte, neprojevuje zájem o to, co mu nabízíte vy? Nebo když vy nestojíte o to, co vám za vaše výrobky nabízí někdo jiný? Potřebujete peníze. Pak může kdokoli obchodovat s kýmkoli, stačí je mít. Tak například tuto půvabnou knihu pořídíte za deset liber a ne za 12,9 litru mléka. Peníze stály u kolébky specializace, a tím pádem i všeho pokroku.

Jaká tři slova vyřídila francouzskou šlechtu?

Francouzská revoluce otřásla evropskou politikou i myšlením. A strhla ji tahle tři slova, která roznítla představivost dělnické třídy a dovedla revoluci ke svržení bourbonské monarchie, popravě Ludvíka XVI a za dalších osm měsíců k Velkému teroru.

